

ISSN 2544-8935

**REDAKCJA**
tel. 662 061 331**REGION/KRAJ**Dodatkowe pieniądze
dla samorządów

str. 2

GMINA ROGOWOOcalili zaginionego
grzybiarza

str. 3

RYPIN/POWIATGotowi w razie
skażenia

str. 4

POWIATStarosta rozdawał...
puste koperty

str. 5

CZWARTEK
13 PAŹDZIERNIKA 2022

ISSN: 2544-8935

2,49 zł
w tym 5% VAT

nr 41/2022 (370)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Zuchwały napad na... dostawcę jedzenia

RYPIN ▶ Zarzut rozboju usłyszał 19-letni mieszkaniec Rypina, który na ulicy zaczepił dostawcę jedzenia i grożąc pobiciem i użyciem noża, zażądał wydania posiadanych przez niego rzeczy. Po kradzieży uciekł. Nie pozostanie jednak bezkarny, bo dzięki czułości dzielnicowego został zatrzymany



Do zdarzenia doszło w piątek (30.09.22) około 20.00. Dyżurny rypińskiej policji odebrał wówczas zgłoszenie, że na jednej z ulic miasta doszło do rozboju. Zgłaszający przekazał, że pracownik lokalu gastronomicznego podczas dostarczania jedzenia do klienta został zaczepiony przez nieznanego mężczyznę, który zażądał wydania posiadanego przez niego towaru oraz

dodatkowo 100 zł, bo w przeciwnym razie pobije go i użyje do tego noża. Po zabraniu łupów napastnik uciekł.

Policjanci natychmiast podjęli działania, aby zatrzymać sprawcę. Nie udało się go jednak ująć bezpośrednio po zdarzeniu, ale informacja o tym jak wygląda została przekazana wszystkim funkcjonariuszom.

– Jednocześnie policjanci ds.

wykroczeń prowadząc czynności w sprawie kradzieży kosmetyków, przeglądali zapis z monitoringu, na którym znajdował się wizerunek złodzieja. Po przejrzeniu nagrania jeden z rypińskich dzielnicowych rozpoznał, że sprawcą jest znany mu 19-letni mieszkaniec Rypina. Analizując jego wizerunek, doszedł także do wniosku, że ten sam mężczyzna mógł być również sprawcą rozboju sprzed kilku dni. Jak się okazało, był to właściwy trop – podaje KPP Rypin.

Po kilku dniach (6.10.22) mężczyzna został zatrzymany i doprowadzony do prokuratury na przesłuchanie, gdzie na podstawie zebranych dowodów usłyszał zarzut kradzieży rozbójniczej mniejszej wagi. W tej sytuacji grozi mu do 5 lat więzienia. Prokurator zastosował wobec mężczyzny dozór policyjny i zakaz opuszczania kraju. 19-latek odpowie także za kradzież sklepową. Grozi mu grzywna do 5.000 zł.

(ak), fot. ilustracyjne

Gmina Brzuze

Będzie Stokrotka w Ostrowitem

W związku z budową sklepu obok stacji paliw w Ostrowitem trwają prace, dzięki którym mieszkańcy będą w tym miejscu bezpiecznie przechodzić przez jezdnię.



W Ostrowitem prywatny inwestor wznosi Stokrotkę, czyli jeden z sieciowych marketów. W związku z tym konieczna stała się przebudowa odcinka drogi wojewódzkiej nr 534 i zmiana organizacji ruchu.

Budowany jest zjazd do sklepu, więc przejście dla pieszych okazało się konieczne. Poza tym w ramach inwestycji zostanie ustawione oświetlenie

i powstanie fragment ścieżki pieszo-rowerowej między stacją paliw a przystankiem autobusowym.

Wybudowany odcinek ścieżki będzie stanowił część trasy dla pieszych i rowerzystów z Ostrowitego do Rypina, której projekt ma powstać do lipca 2023 roku.

Tekst i fot. (jd)

Dodatkowe pieniądze dla samorządów

REGION/KRAJ ▶ Rosnące wielokrotnie ceny energii elektrycznej i opału spowodowały, że samorządy w całym kraju borykają się z zapewnieniem środków na finansowanie ogrzewania i dostarczenie prądu podległym sobie jednostkom



Premier Mateusz Morawiecki oświadczył, że nie zostawi samorządów samym sobie i jeszcze w tym roku lokalne władze w całej Polsce otrzymają dodatkowo blisko 13,7 mld. zł. Odpowiednie przepisy weszły już w życie i pierwsze transze środków trafiły do gmin, powiatów i województw. Kolejne pieniądze będą wypłacane jednostkom samorządowym w listopadzie i grudniu. Będzie je można przeznaczyć m.in. na kupno opału, energii elektrycznej oraz inwestycje poprawiające efektywność energetyczną w regionie.

Rządowe środki będzie można wykorzystać również na bieżące wydatki.

Kwota minimalnego dofinansowania to: 2,9 mln zł dla każdej gminy; 6,1 mln zł dla każdego powiatu; 32,7 mln zł dla każdego województwa. Poza tym premier zapowiedział, że będzie się domagał od spółek Skarbu Państwa, aby ograniczały swoje krociowe zyski. Mają być zmniejszone koszty energii nie tylko dla gospodarstw domowych, ale też dla szkół, szpitali i innych podmiotów wrażliwych. Rząd chce też, aby samorządy zaan-

gażowały się w sprzedaży węgla swoim mieszkańcom. – Wspieramy samorządy i chcemy, żeby lokalne władze, dzięki naszemu wsparciu, również wzięły udział w wsparciu obywateli – mówił premier.

Rządowa propozycja przewiduje, że tona węgla dla indywidualnych odbiorców nie będzie droższa niż 2 tys. zł. W przypadku wyższych cen tego surowca rząd zapewni samorządom rekompensaty. – Chodzi o to, aby wystarczyło na transport do miejsca, które samorząd wybierze na miejsce lokalnej dystry-

bucji – wyjaśnił szef rządu.

Starostwo Powiatowe w Rypinie pochwaliło się na swoim profilu facebookowym, że już środki w wysokości 6,1 mln. zł otrzymało. – To szansa na kolejne inwestycje w regionie i lokalny rozwój. Serdecznie dziękujemy za te środki – napisali samorządowcy.

Oby rządowej dotacji wystarczyło na ogrzanie i dostarczenie energii elektrycznej, bo mało prawdopodobne jest, aby coś zostało na inwestycje. Przypominamy, że oprócz siedziby starostwa Powiat Rypiński ma

na utrzymaniu jeszcze 14 jednostek organizacyjnych. Są to 4 szkoły, 2 domy dziecka, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Obsługi Oświaty, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zarząd Dróg Powiatowych, Dzienny Dom Pobytu Senior+, Dom Pomocy Społecznej Kombatant w Ugoszczu, a przede wszystkim bardzo energochłonny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Franciszka Dłutka w Rypinie.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Będzie nowy parking

Kilkadziesiąt nowych miejsc parkingowych powstanie w miejscu dawnych garaży, na placu przy skrzyżowaniu ulic Cholewińskiego-Koszarowa.



We wtorek 11 października w Urzędzie Miasta Rypin podpisano umowę na realizację inwestycji. Zadanie pn. „Budowa parkingu przy ul. Cholewińskiego” obejmuje wykonanie parkingu

przeznaczonego dla 50 samochodów osobowych, o nawierzchni z kostki brukowej betonowej i ażurowych płyt betonowych, ze zjazdem na drogę publiczną ul. Cholewińskiego, systemem

odprowadzenia wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, oświetlenia parkingu, budowę ścieżki rowerowej łączącej parking i tereny Rypińskiego Centrum Sportu z ciągiem pieszo-rowerowym w ul. Koszarowej, chodniki dojazdowe i zagospodarowanie terenów zielonych.

– Wykonawcą zadania zostało Przedsiębiorstwo Budowlane KOM-Bud Sp. z o.o. z Brodnicy. Wartość brutto inwestycji wynosi 583 428,67 zł, a termin realizacji zadania zaplanowano do 25 listopada br. – podaje Urząd Miasta Rypin.

(ak), fot. nadesłane

Region

Wstęp do wojska

Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa to nowy rodzaj służby wojskowej wprowadzony ustawą o obronie ojczyzny, która składa się z dwóch etapów.

Pierwszy to 28-dniowe szkolenie podstawowe w jednostce wojskowej lub w centrum szkolenia, zakończone przysięgą; drugi to 11-miesięczne szkolenie specjalistyczne w jednostce wojskowej (masz wybór – nie musisz być skończonym, możesz pełnić służbę i mieszkać poza jednostką).

Żołnierz dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej może liczyć na wynagrodzenie na poziomie żołnierzy zawodowych – od 4560 zł. Dodatkowo na pierwszeństwo w naborze do zawodowej służby wojskowej. To jednak nie wszystko! Żołnierz dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej ma również pierwszeństwo zatrudnienia w administracji publicznej, po spełnie-

niu wymagań określonych dla danego stanowiska, a czas odbywania szkolenia wliczany jest do służby wojskowej lub do okresu zatrudnienia.

Na czas szkolenia żołnierz ma zapewnione zakwaterowanie, wyżywienie, mundur, ekwipunek oraz ubezpieczenie. – Chcesz związać się z Wojskiem Polskim, dołącz do nas na www.zostanzolnierzem.pl. Zapraszamy do odwiedzenia Wojskowego Centrum Rekrutacji w Brodnicy, ul. Królowej Jadwigi 4; tel. 261 438 844 (www.wcbrrodnica.wp.mil.pl); e-mail: wcrbrodnica@ron.mil.pl – podaje WCR w Brodnicy.

(red)

Ocalili zaginionego grzybiarza

GMINA ROGOWO ▶ Starsze małżeństwo wybrało się na grzyby do lasu w gminie Rogowo. Oboje stracili orientację w terenie, ale kobiecie udało się znaleźć drogę do pozostawionego samochodu, natomiast mężczyźnie nie



W czwartek 6 października dyżurny Komendy Powiatowej Policji w Rypinie otrzymał zgłoszenie od zaniepokojonej kobiety, która wyjaśniła, że jej 74-letni mąż mający problemy zdrowotne nie może odnaleźć drogi powrotnej do zaparkowanego auta. Na szczęście oboje mieli telefony komórkowe.

– Dyżurny dokładnie rozpytał zgłaszającą skąd i którą drogą małżeństwo dojechało do lasu, następnie w rozmowie

z zagubionym 74-latką ustalili, że jedynym charakterystycznym punktem w okolicy są linie wysokiego napięcia. Dyżurny polecił mężczyźnie pozostać w miejscu, po czym wysłał policjantów z patrolówki, aby pomogli odnaleźć starszego pana. Funkcjonariusze najpierw dotarli do zgłaszającej. Ustalili dokładnie, w którym kierunku jej mąż się oddalił i skontaktowali się z nim telefonicznie. Z rozmowy wynikało, że może znajdować się bardzo daleko,

ponieważ nie słyszał nawet sygnałów dźwiękowych radiowozu. Wobec tego jeden z policjantów skierował się do lasu i szedł wzdłuż linii wysokiego napięcia. Po pokonaniu kilku kilometrów odnalazł zagubionego mężczyznę. 74-latek był zmęczony i zdenerwowany. Na szczęście nie potrzebował pomocy medycznej. Po chwili na miejsce dotarł radiowóz, który odwiózł go do czekającej żony – opisuje zaistniałą sytuację asp. sztab. Dorota

Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Jeśli wybieramy się na grzybobranie do lasu, którego nie znamy, może nam się przydać kompas albo odpowiednia aplikacja ściągnięta na smartfon. Należy tylko pamiętać, żeby wchodząc w leśne ostępy, spojrzeć w jakim kierunku się udajemy. Telefon powinien być naładowany. Warto zabrać ze sobą

dłuższego poszukiwania drogi czy pozostawionego przy lesie samochodu się nie odwołać. Na wypadek deszczu przydać się może również nieprzemakalna odzież i buty. Jeśli nie mamy telefonu, a się zgubiliśmy, powinniśmy dojść do jakiegokolwiek duktu i iść nim w jednym kierunku. Prędzej czy później dotrzemy do drogi albo zabudowań, gdzie możemy poprosić o pomoc.

(jd), fot. KPP Rypin

Rypin

Policjant z sercem na dłoni

Jest dzielnicowym w Rypinie i komendantem miejscowego hufca Związku Harcerstwa Polskiego. Na początku października asp. sztab. Artur Sugalski został uhonorowany za swoje prospołeczne działania Kryształowym Sercem.



Kryształowe Serca przyznano w tym roku po raz piąty. Otrzymało je 59 policjantów z komend miejskich i powiatowych policji oraz Oddziału Prewencji Policji w Bydgoszczy. Odznaczenie jest nadawane policjantom za wzorową i ofiarną postawę wobec mieszkańców. Kryształowym Sercem są wyróżniani funkcjonariusze z województwa kujawsko-pomorskiego, którzy w trakcie wykonywania obowiązków, ale też poza służbą, przyczynili się do uratowania czy-

jegoś życia i zdrowia lub wykazali się wyjątkową, prospołeczną postawą w niesieniu pomocy.

– Dzisiaj, w tej sali, obserwuję was wasi bliscy, rodzina, przyjaciele, dzieci, rodzice. Mogą być z was dumni. Może wy, gdzieś głęboko w swoim sercu uważacie, że nie dokonaliście niczego wielkiego. Ale uwierzcie – zrobiliście bardzo wiele. Pokazaliście hart ducha, pokazaliście opanowanie w okoliczności, gdzie pewnie niejedna osoba straciłaby głowę. Mieliliście taką sytuację,



że w waszych rękach spoczywało ludzkie życie. Znaleźliście się na drodze tych ludzi i wasze działanie sprawiło, że te osoby żyją – zwrócił się do wyróżniających się funkcjonariuszy mł. insp. Piotr Kujawa w trakcie uroczystości wręczania Kryształowych Serc.

Asp. sztab. Artura Sugalskiego mieszkańcy Rypina spotykają często podczas akcji charytatywnych. Tak był w grudniu ubiegłego roku, gdy zbierał datki na leczenie małej Mai cierpiącej na SMA. W 2020

roku bez chwili zastanowienia odpowiedział twierdząco na pytanie mieszkanki podległego mu rejonu, czy harcerze pomogą w zbiórce dla dzieci ze szpitala w Bydgoszczy. Policjant zaangażował w przedsięwzięcie nie tylko druhow swojego hufca, ale też kolegów z pracy, strażaków, szkoły, urzędy i instytucje. Sam brał w nim aktywny udział. Zebrano pieniądze, artykuły spożywcze, papiernicze, chemiczne, gry planszowe, kolorowanki.

Za zgromadzone środki kupio-

no kosmetyki dla dzieci po chemioterapii, czy radioterapii, tablety, czajniki oraz monitor do komputera. Mali pacjenci Kliniki Hematologii, Pediatrii i Onkologii Dziecięcej Szpitala Uniwersyteckiego im. dr A. Jurasza w Bydgoszczy nie kryli wdzięczności za przekazane dary, dziękując dzielnicowemu. To była dla Artura Sugalskiego radosna chwila. Cieszył się, że mógł pomóc i wywołać uśmiech na dziecięcych twarzach.

Tekst i fot. (jd)

Gotowi w razie skażenia

RYPIN/POWIAT ▶ „Pijcie dzieci płyn Lugola to radziecka coca-cola” – żartowano wiosną 1986 roku, chociaż kontekst tego dowcipu był tragiczny. Preparat podawano Polakom w ośrodkach zdrowia po katastrofie w elektrowni atomowej w Czarnobylu

Był też do kupienia w aptekach. Płyn Lugola to wodny roztwór jodu oraz jodku potasu. Powoduje wysycenie tarczycy prawidłowym jodem, tym samym uniemożliwiając wchłanianie promieniotwórczego izotopu tego pierwiastka.

Urząd Miasta Rypina poinformował o profilaktycznym postępowaniu związanym z działaniami wojennymi prowadzonymi przez Rosję w okolicach Zaporskiej Elektrowni Atomowej. Na wypadek zagrożenia radiacyjnego w całej Polsce tworzone są punkty dystrybucji tabletek z jodkiem potasu. Na razie ryzyko promieniowania jest mało prawdopodobne, ale w razie czego mieszkańcy naszego kraju zostaną natychmiast o nim powiadomieni np. ostrzegawczymi SMS-ami, takimi jakimi czasami dostajemy w przypadku nadchodzących nawałnic.

– Wówczas należy niezwłocznie udać się do jednego z punktów dystrybucji tabletek z jodkiem potasu – informuje Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Punkty dystrybucji

– Zespół Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego, ul. Kościuszki 51,
– Urząd Miasta Rypina, ul. Warszawska 40,
– Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II, ul. Młyńska 12,
– Szkoła Podstawowa nr 1 im. mjr. Henryka Sucharskiego, ul. 3 Maja 3,
– Rypińskie Centrum Sportu, ul. Dworcowa 11,
– Zespół Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej, ul. Dworcowa 11.
– Tabletki jodku potasu będą wydawane osobom pełnoletnim, które będą mogły pobrać preparat dla pozostałych członków rodziny i każdemu, niezależnie od tego, gdzie będzie się znajdował w przypadku zagrożenia. Nie ma rejonizacji. Aby zapewnić właściwą ochro-

nę, lek należy zażyć doustnie niezwłocznie po otrzymaniu komunikatu od właściwych służb o wystąpieniu skażenia radiacyjnego, najlepiej w ciągu 2 godzin. Przyjęcie tabletek w ciągu 8 godzin od wystąpienia skażenia nadal będzie skuteczne – zapewnia Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Preparat powinno zażywać się tylko w sytuacji zagrożenia. Dawkowanie tabletek ze stabilnym jodem zależy od wieku. Nie jest on wskazany dla osób powyżej 60. roku życia. Stosowanie innej dawki niż zalecana oraz przyjmowanie jodku potasu profilaktycznie może być groźne dla zdrowia.

Dawkowanie

– Dorośli do 60. roku życia i dzieci powyżej 12 lat – 2 tabletki,
– dzieci od 3. do 12. roku życia – 1 tabletkę,
– dzieci od 1. miesiąca do 3. roku życia – ½ tabletki,
– noworodki – ¼ tabletki,
– kobiety w ciąży i karmiące piersią – 2 tabletki.

Jodek potasu zwany też solą potasową ma duże znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania tarczycy. Od 1997 roku jest dodawany w niewielkiej dawce do soli kuchennej, gdyż zbyt mała ilość jodu w organizmie wiąże się z niebezpieczeństwem wystąpienia takich dolegliwości jak: obrzęk szyi zwany wolem, guzki tarczycy, wzrost masy ciała, wypadanie włosów, zmęczenie i osłabienie, problemy z pamięcią, obfite lub nieregularne miesiączki, suchość skóry. Niedobór jodu jest szczególnie niebezpieczny dla kobiet w ciąży. Może wywołać przedwczesny poród, a nawet poronienie. Wpływa także na rozwój mózgu i poziom inteligencji dziecka. Z kolei nadmierne spożycie jodu może przyczynić się wystąpienia choroby Hashimoto.

(jd),

fot. nadesłane

Profilaktyka jodowa

W PRZYPADKU ALARMU ZWIĄZANEGO Z WYSTĄPIENIEM ZDARZENIA RADIACYJNEGO UDAJ SIĘ NIEZWŁOCZNIE DO NAJBLIŻSZEGO PUNKTU DYSTRYBUCJI TABLETEK JODKU POTASU

1. Zespół Szkół nr 1 - ul. Kościuszki 51
2. Urząd Miasta Rypin - ul. Warszawska 40
3. Szkoła Podstawowa nr 3 - ul. Młyńska 12
4. Szkoła Podstawowa nr 1 - ul. 3 Maja 3
5. Rypińskie Centrum Sportu - ul. Dworcowa 11
6. Zespół Szkół nr 2 - ul. Dworcowa 11



Wskazówki dotyczące przyjmowania tabletek ze stabilnym jodem

Aby uzyskać odpowiednią dawkę dla niemowląt i małych dzieci, należy przełamać tabletkę wzdłuż linii podziału i podać dziecku wskazaną część tabletki.

Tabletki można rozgryzać lub połykać w całości. Dla dzieci karmionych piersią można rozkruszyć tabletki i rozpuścić je w wodzie, syropie lub innym płynie.

Kiedy nie przyjmować leku?

- jeśli masz uczulenie na jodek potasu lub którykolwiek z pozostałych składników tego leku
- jeśli masz nadczynność tarczycy
- jeśli masz zaburzenie naczyń krwionośnych (zapalenie naczyń z hipokomplementem)
- jeśli masz choroby autoimmunologiczne połączone ze świądem i pęcherzami na skórze (opryszczkowe zapalenie skóry Duhringa)

OSTRZEŻENIA I ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

UWAŻAJ, JEŚLI:

- stosujesz lub stosowałeś w przeszłości leczenie chorób tarczycy
- występuje u Ciebie nieleczona autonomia tarczycy
- występuje u Ciebie zaburzenie czynności nerek
- masz zaburzenia czynności nadnerczy i stosujesz leczenie z tym związane
- jesteś odwodniony
- przyjmujesz leki hamujące czynność tarczycy, leki moczopędne oszczędzające potas, a także kaptopril, enalapril lub chinidynę

PAMIĘTAJ! ZWRÓĆ SIĘ O PORADĘ LEKARZA

przed przyjęciem leku

- w przypadku występowania złośliwego nowotworu tarczycy lub takiego podejrzenia
- w przypadku zwężenia dróg oddechowych (powodującego trudności w oddychaniu)

po przyjęciu leku

- z noworodkiem w celu skontrolowania czynności tarczycy

DODATKOWE INFORMACJE

Państwowa Agencja Atomistyki i Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej prowadzą stały monitoring poziomu promieniowania w atmosferze. Wyniki monitoringu oraz komunikaty dostępne są na stronie internetowej www.gov.pl/web/paa

Więcej o zaleceniach i przeciwwskazaniach stosowania jodku potasu

rejestrmedyczne.ezdrowie.gov.pl

JEŚLI WYSTĄPIĄ JAKIEKOLWIEK OBJAWY NIEPOŻĄDANE ORAZ W PRZYPADKU JAKICHKOLWIEK WĄTPLIWOŚCI, SKONTAKTUJ SIĘ Z LEKARZEM LUB FARMACEUTĄ!

PROFILAKTYKA JODOWA

BROSZURA INFORMACYJNA

W przypadku awarii elektrowni jądowej i uwolnienia do atmosfery radioaktywnego jodu konieczne jest podanie osobom, przebywającym na zagrożonym terenie, tabletek zawierających wysokie stężenie stabilnego jodu.

Przyjęcie tabletki nasyci tarczycę stabilnym jodem blokując wchłanianie przez nią radioaktywnego jodu i zapobiegając jego gromadzeniu.

Aby zapewnić odpowiednią ochronę, lek należy przyjąć doustnie, niezwłocznie po otrzymaniu komunikatu od właściwych służb o wystąpieniu skażenia radiacyjnego (najlepiej w ciągu 2 godzin). Przyjęcie tabletek w ciągu 8 godzin od ekspozycji na działanie promieniowania nadal pozostaje korzystne.

Dawkowanie tabletek ze stabilnym jodem zależy od wieku. Stosowanie dawki większej lub mniejszej od zalecanej może zagrozić zdrowiu.

- dorośli do 60 r. i dzieci powyżej 12 r. i 2: 2 tabletki (co odpowiada 100 mg jodu)
- dzieci od 3 do 12 r. i 2: 1 tabletkę (50 mg jodu)
- dzieci od 1 miesiąca do 3 r. i 2: ½ tabletki (25 mg jodu)
- noworodki: ¼ tabletki (12,5 mg jodu)
- kobiety w ciąży i karmiące piersią: 2 tabletki (100 mg jodu)

Starosta rozdawał... puste koperty

POWIAT ▶ Koperty życia to akcja skierowana głównie do osób przewlekle chorych, starszych i samotnych



Polega na umieszczeniu w specjalnie przygotowanych kopertach najważniejszych informacji o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach na medykamenty, kontaktach do najbliższych, danych osobowych, w tym numeru pesel. Pakiet z takimi wiadomościami powinien być przechowywany w lodówce, czyli miejscu, które jest prawie w każdym domu

i zarazem jest łatwo dostępne. Do przystąpienia do akcji zachęcają lekarze i pracownicy pogotowia ratunkowego.

W piątek 7 października starosta Jarosław Sochacki wręczał koperty życia uczestnikom zajęć w Dziennym Domu Pobytu „Senior+” w Rypinie.

– Koperta może pomóc, gdy czyjeś życie zostanie zagrożone. Rozpoczęliśmy tę akcję z myślą



o seniorach, osobach samotnych i chorych. Staramy się być powiatem prospołecznym i dlatego z myślą o mieszkańcach włączyliśmy się w tę inicjatywę. Dziękuję Radzie Powiatu za wsparcie tego projektu. Zachęcam, zadbajmy o swoje zdrowie – mówi starosta Sochacki.

Koperta życia to nic innego jak karta informacyjna zawierająca informacje ułatwiające

pracę pracownikom medycznym w przypadku ratowania zdrowia i życia osoby nieprzytomnej albo takiej, z którą kontakt będzie utrudniony. Warto do niej włożyć dodatkowo ksero dowodu osobistego w celu prawidłowej identyfikacji koperty z jej właścicielem oraz kartę informacyjną z pobytu w szpitalu lub inne istotne dokumenty dotyczące stanu zdrowia, np. wy-

niki ostatnich badań.

Koperty życia można odebrać w budynku Starostwa Powiatowego w Rypinie w pokoju 114. W razie wątpliwości, jak wypełnić kartę informacyjną do koperty życia można wysłuchać instrukcji telefonując pod nr 531 112 112.

(jd),

fot. Powiat Rypieński

Rypin/Gmina Rypin

Balowali z samorządowcami

Na zaproszenie członków Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz klubów seniora Srebrny Włos i Wrzosa samorządowcy, wśród których byli burmistrz Paweł Grzybowski i starosta Jarosław Sochacki, uczestniczyli w uroczystości z okazji Dnia Seniora.



Wprawdzie w Polsce Dzień Seniora jest obchodzony oficjalnie 14 listopada, co nie znaczy, że fety z tej okazji nie można przenieść na inny termin. Tak zrobili organizatorzy imprezy adresowanej do starszych osób z Rypina. Obchody Dnia Seniora miała miejsce w piątek 7 października w Oberży na Uboczu w Kowalkach.

– Wszystkim seniorom z powiatu rypińskiego składam serdeczne życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności i niegasnącej

radości. Niech miłość i troska najbliższych zawsze państwa otacza, bo wtedy każdy dzień staje się powodem do uśmiechu. Dziękuję wszystkim klubom za zaproszenie mnie na uroczystości związane z Dniem Seniora. To niezwykle miłe, że zawsze mogę liczyć na państwa pamięć i gościnność – zwrócił się do obecnych na uroczystości starosta Jarosław Sochacki. Na ręce przewodniczących organizacji uczestniczących w wydarzeniu samorządowców

przekazał czeki, listy gratulacyjne oraz drobne upominki.

Obchody Dnia Seniora mają na celu m.in. promowanie aktywności osób w podeszłym wieku oraz dążenie do integracji młodszych grup społecznych ze starszymi. Polskie społeczeństwo się starzeje, więc jest wskazane, aby seniorzy spędzali aktywnie czas rozwijając swoje zainteresowania. Służą temu np. kluby seniora i uniwersytety III wieku.

(jd), fot. Powiat Rypieński

Gmina Brzuze

Równy w Giżynku

Wydatki na remonty i budowę dróg w gminach wiejskich pochłaniają znaczną część budżetu. Z powodu wykluczenia komunikacyjnego ich dobry stan jest dla mieszkańców priorytetowy.



Z konieczności dojeżdżają do pracy, po zakupy, do lekarza własnymi samochodami. Poruszanie się po dziurawych szosach może spowodować uszkodzenie auta, a nawet sytuację niebezpieczną dla zdrowia i życia kierowców i pasażerów. Wójt gminy Brzuze Jan Koprowski i skarbniczka Anna Szabat podpisali ponad tydzień temu umowę z prezesem Przedsiębiorstwa Robót Drogowych w Lipnie Andrzejem Kurdą na przebudowę drogi gminnej w Giżynku o łącznej długości 2113 metrów. Prace już się rozpoczęły.

– Samorząd gminy Brzu-

ze nieustająco stara się rozwijać i unowocześniać sieć dróg gminnych. Chętnie korzystamy z nadarzających się okazji sfinansowania, przynajmniej części, prac z dotacji. Umożliwia to wykonanie dłuższych odcinków i zastosowanie lepszych technologii – wyjaśnia wójt Jan Koprowski.

Na inwestycję gmina pozyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 908 tys. zł. Pozostała kwota, czyli ponad 1 053 tys. zł, została wygospodarowana z tegorocznego budżetu gminy.

(jd), fot. UG Brzuze

Seniorzy świętowali swój dzień

GMINA RYPIN ▶ W czwartek 6 października członkowie Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów obchodzili Dzień Seniora. Był poczęstunek, życzenia, a przede wszystkim czas na rozmowę i integrację



Spotkanie miało miejsce w świetlicy wiejskiej w Godziszewach. Wśród licznie przybyłych gości byli m. in. burmistrz Paweł Grzybowski, starosta Jarosław Sochacki, prezes MPEC-u Paweł Sobierajski oraz delegacje za przyjaźnionych klubów seniora. Padło wiele ciepłych słów i po-

dziękowań w kierunku seniorów.

– Cieszę się, że na terenie naszego pięknego miasta tak prężnie działają kluby seniora, a wśród nich oddział rejonowy Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów. Jestem ogromnie wdzięczny za Państwa aktywność w życiu Rypina i za

wszystkie inicjatywy, które realizujecie. Państwa organizacja jest pięknym dowodem na to, że życie nie kończy się wraz z przejściem na emeryturę, lecz dopiero zaczyna – mówił burmistrz Paweł Grzybowski.

– Państwa atuty to umiejętność łączenia tradycji z nowo-

czesnością, to ciekawość świata i rozwaga. Chcą Państwo być aktywni, dając temu wyraz na co dzień. Angażują się Państwo w sprawy społeczne, biorą udział w życiu kulturalnym i podejmują szereg inicjatyw. Mogą Państwo pochwalić się bogatą twórczością, która odzwierciedla różne

pasje – tak z kolei podczas uroczystości mówił starosta Jarosław Sochacki.

Po części oficjalnej przyszedł czas na poczęstunek i dobrą zabawę na parkiecie. W imprezie uczestniczyło ponad sto osób.

Tekst i fot. (AdWo)



Milionowe wsparcie dla KGW

REGION/KRAJ ▶ W tym roku koła gospodyń wiejskich miały czas do 30 września na złożenie w ARiMR wniosków o przyznanie pomocy na działalność statutową. Dokumenty wpłynęły od blisko 11,4 tys. KGW, a wynikająca z nich kwota wsparcia to 62,75 mln zł

ARiMR weryfikuje złożone wnioski i na bieżąco realizuje wypłaty. Na razie pieniądze w wysokości 58,56 mln zł trafiły do 10,62 tys. kół gospodyń wiejskich.

– Już po raz piąty koła wpisały się do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich prowadzonego przez ARiMR mogły ubiegać się o wsparcie finansowe na działalność statutową. Nabór wniosków rozpoczął się 1 kwietnia i zakończył 30 września 2022 r. Z wprowadzonych dotychczas do komputerowego systemu informacji wynika, że blisko 11,4 tys. KGW ubiegało się o rekordową kwotę wsparcia – 62,75 mln zł. Pula środków na ten cel wynosiła, jak przed rokiem, 70 mln zł. Agencja na bieżąco sprawdza otrzymane wnioski, wydaje decyzje o przyznaniu wsparcia i wypłaca pieniądze. Dotychczas 10,62 tys. kół gospodyń wiejskich otrzymało 58,56 mln zł – informuje ARiMR.



Wysokość dofinansowania zależy od liczby członków koła i wynosi: 5 tys. zł – dla tych liczących nie więcej niż 30 osób, 6 tys. zł – jeśli ich liczba mieści

się w przedziale 31-75 oraz 7 tys. zł – w przypadku jeszcze liczniejszych. Stawki względem poprzedniego roku nie uległy zmianie, ale w zainteresowaniu tym wspar-

ciem obserwuje się stałą tendencję wzrostową. W 2018 r. do kół gospodyń wiejskich trafiło ponad 16 mln zł, w 2019 r. – powyżej 29 mln zł, w 2020 r. – blisko 33 mln

zł, zaś w 2021 r. – niemal 56 mln zł.

Zrzeszone gospodynie wiejskie mogą przeznaczyć otrzymane fundusze na aktywność społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną w lokalnych środowiskach oraz działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich. Ważnymi celami, na które można wydać pieniądze, są także rozwój przedsiębiorczości kobiet oraz inicjowanie działań na rzecz poprawy warunków ich życia i pracy na wsi. Dofinansowanie można także wykorzystać, by rozwijać regionalną kulturę ludową czy upowszechniać wspólne działania i wprowadzać racjonalne metody gospodarowania.

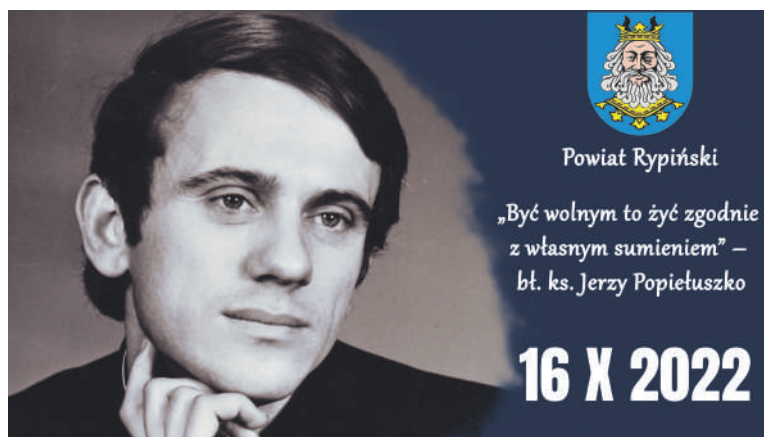
Przyznane środki KGW muszą wykorzystać do 31 grudnia 2022 r. oraz rozliczyć – przez złożenie sprawozdania – do 31 stycznia 2023 r.

(AdWo), fot. ilustracyjne

Powiat

Zyskają wielkiego patrona

Powiat rypiński zyska patrona, a będzie nim bł. ks. Jerzy Popiełuszko. Uroczystości związane z nadaniem patrona odbędą się 16 października.



Już na dniach oficjalne obchody związane z nadaniem patrona dla powiatu rypińskiego, którym decyzją stolicy apostolskiej został bł. ks. Jerzy Popiełuszko. 16 października br. w kościele pw. Najświętszego Serca Jezusa w Rypinie odbędzie się msza święta pod przewodnictwem bp. Piotra Libery, połączona z odczytaniem dekretu ustanawiającego bł. ks. Jerzego Popiełuszkę patronem powiatu rypińskiego. Eucharystia rozpocznie się o godz. 13:00, a poprzedzi ją występ poetycko-muzyczny o godz. 12:30 ku czci błogosławionego, przygotowany przez uczniów z Zespołu Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie.

Powiat rypiński jest częścią województwa kujawsko-pomorskiego

i należy do najstarszych jednostek terytorialnych państwa polskiego. Ponadto będzie to pierwszy powiat w województwie kujawsko-pomorskim, który otrzyma swojego patrona. Powojenny okres stał się dla powiatu rypińskiego miejscem rozwoju „Solidarności”. Poświęcenie sztandaru rypińskiego NSZZ „Solidarność” miało miejsce 18 października 1981 roku przez biskupa płockiego Zygmunta Kamińskiego na terenie dzisiejszego Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rypinie.

– Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko ma wiele miejsc kultu w naszym powiecie. Żywym pomnikiem jego działalności jest prężnie funkcjonująca „Solidarność”. Do dziś związkowcy oraz sympatycy orga-

nizacji gromadzą się na wspólnych obchodach utworzenia organizacji i uczczenia męczeńskiej śmierci swojego patrona. Ponadto wraz z mieszkańcami członkowie organizacji ufundowali pamiątkową tablicę poświęconą ks. Jerzemu, która znajduje się na murach kościoła Najświętszego Serca Jezusa w Rypinie – podaje Starostwo Powiatowe w Rypinie.

Historia ks. Jerzego jest także częścią historii powiatu rypińskiego. W okresie II wojny światowej mieszkańcy oraz zamieszkane przez nich tereny bardzo mocno zostały dotknięte przez działania nazistowskich Niemiec. Z rąk katów zginęło wielu nauczycieli i kapłanów. Wśród nich znalazł się ks. Gajewski i Gogolewski, brutalnie zamordowani w utworzonym wtedy w Rypinie Domu Kaźni. Ich śmierć bardzo zbliżona jest do męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki, który zginął z rąk komunistycznej władzy.

Uroczystości odbędą się z udziałem władz państwowych, samorządowych, delegacji, pocztów sztandarowych. W obchodach ustanowienia patrona dla powiatu rypińskiego weźmie także udział rodzina bł. ks. Jerzego Popiełuszki.

(ak)

Region/Kraj

Ponad 2 mld zł dla rolników

417 tys. rolników otrzymało do 10 października 2,61 mld zł z tytułu pomocy do zakupu nawozów mineralnych. Wypłatę pieniędzy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozpoczęła 11 lipca 2022 r.

Do 31 maja 2022 r. rolnicy mogli składać w biurach powiatowych ARiMR wnioski o dopłaty do nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez. Po ocenie 427 tys. złożonych wniosków do otrzymania wsparcia zakwalifikowano ponad 418 tys. rolników, a przyznana im kwota pomocy to 2,62 mld zł.

Do 10 października 2022 r. przekazano 2,61 mld zł. Pieniądze trafiły na konta 417 tys. gospodarzy. Agencja przewiduje zakończenie realizacji wypłat do końca października 2022 r., lecz dokłada wszelkich starań, by stało się to jak najszybciej. Dofinansowanie ma zrekompensować wyższe koszty zakupu nawozów nabytych między 1 września 2021 r. a 15 maja 2022 r. O taką pomoc mógł ubiegać się rolnik, który złożył wniosek o przyznanie dopłat bezpośrednich za 2022 rok.

Wysokość wsparcia wyli-

czano w oparciu o dwustopniowy algorytm. Po pierwsze, pod uwagę brano określone stawki do hektara: 500 zł dla upraw rolnych (z wyłączeniem traw na gruntach ornych oraz łąk i pastwisk) i 250 zł w przypadku łąk i pastwisk oraz traw na gruntach ornych (z wyłączeniem powierzchni wspieranych w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego). Po drugie, obliczano różnicę w cenach nawozów między 1 września 2021 r. i 15 maja 2022 r., a tymi które obowiązywały od 1 września 2020 r. do 15 maja 2021 r.

Po przemnożeniu wyniku przez liczbę ton nawozów zakupionych w pierwszym z wymienionych okresów wyliczano wysokość pomocy. Po porównaniu obydwu kwot wybierano tę mniejszą – jako właściwą stawkę dofinansowania.

(AdWo)

Patriotycznie w Raku

GMINA SKRWILNO ▶ Jak co roku jesień w pamięci każdego mieszkańca gminy Skrwilno to przede wszystkim smutna rocznica pamięci pomordowanych w Raku



W niedzielę 2 października wspólnie wspominali okrutny czas wojny. Wśród szumu drzew, kropli deszczu, razem z rzeszą mieszkańców Skrwilna i okolic społeczność skrwileńskiej szkoły czcila pamięć poległych.

Przygotowany z tej okazji

program artystyczny pod kierunkiem Iwony Sękowskiej wprowadził uczestników spotkania w mroczny nastrój. Dźwięk syren, wybuchy bomb i przeszły teksty o wolności kazały im choć na chwilę zastanowić się nad przeszłością. Całość mon-

tażu dopełniały piękne piosenki szkolnych solistek, którym pomagał przygotować się Grzegorz Kowalski. Wymowną dekorację przygotowała Katarzyna Sęczyk-Milewska.

– Jesteśmy tam co roku, by udowodnić, że pamiętamy o tych,

którzy oddali życie za największe wartości. Szczególnie w pamięć zapadły słowa księdza kanonika Władysława Jagiełły, który w kazaniu pięknie mówił o pomordowanych nauczycielach, wdzięczności za przekazaną wiedzę i szacunku dla naszych pedagogów – relacja

nują uczestnicy uroczystości.

Złożone przez dyrekcję Zespołu Szkół w Skrwilnie kwiaty i znicze były wyrazem uznania i dożgonnej pamięci tych, którzy uczcili ważną rocznicę.

(ak), fot. nadesłane

Skrwilno

Wykład o Poli Negri

We wtorkowe przedpołudnie 4 października br. uczniowie klas VIII Szkoły Podstawowej im. A. Mickiewicza w Skrwilnie wraz z opiekunami Iwoną Sękowską i Anną Komorowską gościli w murach świetlicy Wiejskiej w Skrwilnie, by wspólnie z innymi uczniami z terenu gminy Skrwilno wziąć udział w wykładzie biograficznym o Poli Negri.



Prezentację pod tytułem „Pola Negri i jej plan na życie” prowadziła Dorota Łańcucka z Lipna. To miasto jest miejscem urodzenia słynnej polskiej aktorki, która sławę międzynarodową zdobyła jako aktorka kina niemego. Prowadząca zebranie wprowadziła zebranych w teatralny nastrój dzięki zdjęciom,

fragmentom filmów i piosenek słynnej Poli. Nie zabrakło fotografii z zagranicznych wojaży, zarówno dawnych jak i obecnych.

– Dowiedzieliśmy się sporo o życiu znanej aktorki, a także o jej zawodowych przedsięwzięciach. Do dziś miasto Lipno organizuje festiwale twórcze

imienia właśnie Poli Negri. Pani Łańcucka podkreślała fakt, że aby coś w życiu osiągnąć, trzeba sumiennie pracować, sam talent bowiem nie zawsze wystarczy – podsumowują uczestnicy spotkania. – Dziękujemy za wyczerpujące spotkanie, ogrom wiadomości i miłą atmosferę.

(ak), fot. nadesłane

Skrwilno

Ćwiczyli spostrzegawczość

Biblioteka Zespołu Szkół w Skrwilnie w ostatnim tygodniu przyciągnęła wielu szkolnych czytelników zorganizowanym jesiennym konkursem „Hej, Czytelniku! Policz orzechy w Słoiku!”



W konkursie, który trwał od 3 do 7.10.2022 r. i polegał na policzeniu orzechów znajdujących się w słoiku – bez otwierania go, wzięło udział 71 osób. Zabawa cieszyła się największym zainteresowaniem wśród uczniów klasy 3a oraz klasy 6b. Orzechy znajdujące się w słoiku zostały komisyjnie policzone przez wybranych uczniów, którzy naliczyli ich aż 59. Nikt z biorących udział nie trafił w tę liczbę, dlatego na-

grody trafiły do osób, które podały wyniki najbardziej zbliżone do właściwego, czyli 58 i 60.

Takie wyniki podały 4 osoby: Oliwier Brodziński z kl. 5b, Zuzanna Słoboda z kl. 2a, Paweł Wiśniewski z kl. 1, Damian Cichorek z kl. 8b. Nagrody zostały wręczone w poniedziałek 10 października. Zwycięzcom serdecznie gratulujemy!

(ak), fot. nadesłane

Stali się pełnoprawnymi uczniami

GMINA RYPIN ▶ W środę 5 października pierwszoklasiści zostali oficjalnie przyjęci w poczet uczniów Szkoły Podstawowej w Zakroczu



Ceremonia pasowania rozpoczęła się wystąpieniem dyrektorki szkoły Doroty Ulewicz, która powitała wszystkich zebranych i skierowała gorące słowa do pierwszoklasi-

stów. Kolejnym punktem programu były występy artystyczne w wykonaniu najmłodszych.

Na uroczystość przybyli zaproszeni goście: wójt gminy Rypin

Janusz Tyburski, radna Sylwia Laszkowska, inspektor do spraw oświaty Mateusz Krajewski, społeczny asystent wiceminister rolnictwa Marzena Łukowska, radna Teresa



Kamińska. Po oficjalnych wystąpieniach przyszedł czas na to, co było tego dnia najważniejsze – złożenie ślubowania i przyjęcie w poczet społeczności szkolnej.

Po części oficjalnej dzieci zostały zaproszone na słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców.

(AdWo),

fol. nadesłane



WÓJT GMINY BRZUZE

ogłasza o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brzuze. Projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostanie wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 17 października 2022 r. do 9 listopada 2022 r. w siedzibie Urzędu Gminy Brzuze, w pok. nr 1 w godzinach 9⁰⁰ do 15⁰⁰ oraz na stronie BIP Urzędu Gminy Brzuze. (adres: www.brzuze.pl) zakładka aktualności.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie Studium odbędzie się w dniu 24 października 2022 r. o godz. 12⁰⁰ w sali nr 4 w budynku Urzędu Gminy Brzuze.

Zgodnie z art. 11 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie Studium, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać Wójtowi Gminy Brzuze, w formie pisemnej na adres: Urząd Gminy Brzuze, 87-517 Brzuze, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej, adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 listopada 2022 r.

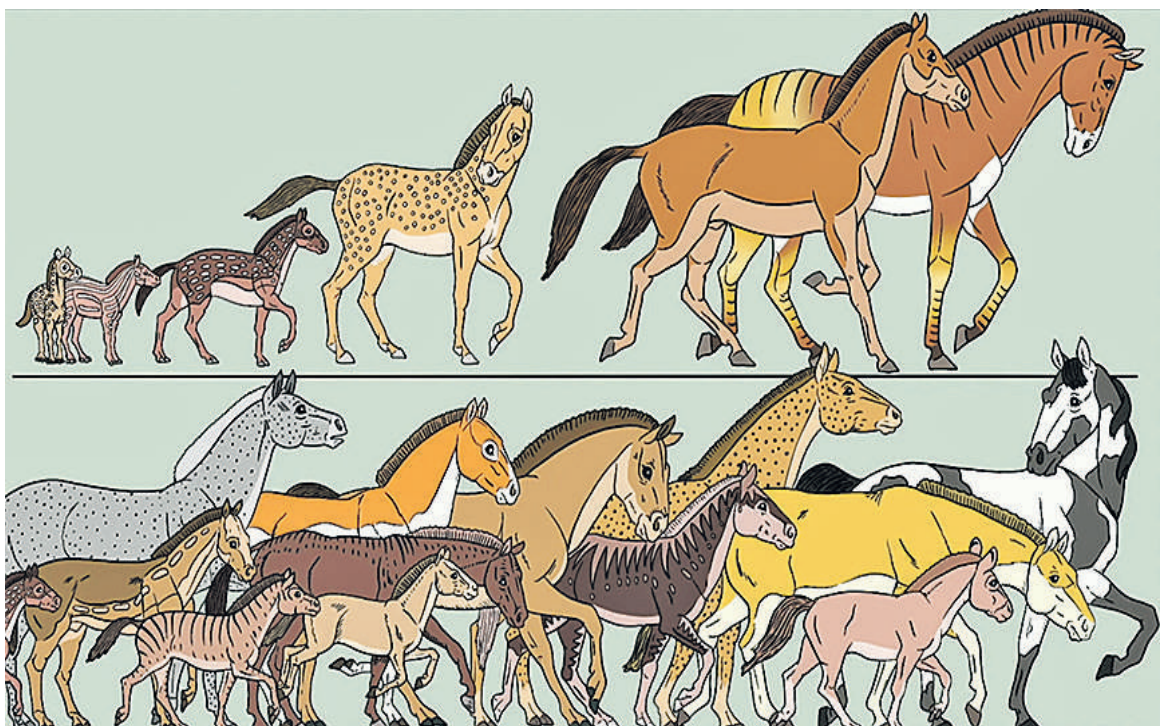
Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub opatrzone kwalifikowanym podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

Informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Brzuze lub pod nr tel. 0 54 270 11 23 wew. 41.



Końska historia

CIEKAWOSTKA ▶ Konie dały naszej cywilizacji wielki wkład. Były podstawowym narzędziem w rolnictwie oraz na wojnie. Jak doszło do tego, że ludzie udomowili dzikie konie?



– Konie to zwierzęta, które zmieniły historię – pisał archeolog z Francji Ludwik Orlando. Naukowcy od lat badają kości i geny koni, by dotrzeć do ich pierwszych przodków. Na razie udało się dotrzeć do 50 milionów lat od dnia dzisiejszego. Po ziemi chodził wówczas przodek konia o łacińskiej nazwie Hyracotherium. Naukowcy nazwali go prościej „karlim koniem”, ponieważ osiągał rozmiary dużego psa. W czasie zlodowaceń poziom oceanów opadł, a przodkowie koni wędrowali między Azją, a Ameryką po pasie ziemi zwanym mostem Beringa. Dziś ta część ziemi znajduje się już pod powierzchnią wody.

Nasi przodkowie początkowo nie myśleli o udomowieniu koni. Podobnie jak renifery czy dziki konie były kolejną zwierzyną łowną. Wiemy to dzięki temu, że ludzie „chwalili” się swoimi trofeami myśliwskimi, malując je na ścianach jaskiń. W końcu zmiany klimatu i polowania doprowadziły do uszczuplenia populacji koni. W Ameryce Północnej zwierzęta te praktycznie wymarły 11 tysięcy lat temu. Pojawiły się tam z powrotem dopiero jako gatunek inwazyjny.

Sprzed ponad 2000 lat pochodzi odkrycie w dzisiejszym Kazachstanie, gdzie po raz pierwszy konie umieszczono w grobowcu. Obok nich leżały dwa koła, co oczywiście świadczy o tym, że zwierzęta te były już udomowione i słu-

żyły jako pociągowe. Z tego samego okresu pochodzą wykopaliska z Węgier, Rosji i Hiszpanii. Tu ponownie obok ludzkich szczątków występują końskie. Prawo pierwszeństwa w udomowieniu koni daje się jednak przodkom Kazachów. Tamtejszy lud Botai miał nauczyć się jazdy konnej, a następnie całe swoje życie połączyć z hodowlą koni, które były dla nich także źródłem pożywienia. Z Kazachstanu pochodzą także pierwsze wędzidła i inne elementy oporządzenia konia.

Jak jednak ludziom udało się udomowić konie? Jedna z teorii mówi, że zaczęło się od tego, że żrebięta zaczęto utrzymywać jako zwierzęta niemal domowe, podczas gdy starsze konie zabijano na mięso. Później zadziała natura koni, które są zwierzętami stadnymi i lubią przebywać w towarzystwie. Żrebięta pozbawione dostępu do starszych osobników zaczęły oswajać się z ludźmi i innymi zwierzętami udomowionymi. Wiele dowodów świadczy o tym, że konie najpierw służyły jako zwierzęta pociągowe, a dopiero potem nauczono się ich dosiadać. Zresztą ówczesne konie były zbyt małe, by uczynić z nich użyteczne na polu bitwy jako „pojazd” dla wojownika.

W epoce brązu konie wykorzystano już jako zwierzęta pociągowe dla rydwanów bojowych. Pierwszy raz o jeźdźcach wspominają źródła z Mezopotamii, czyli dzisiejszego

Iraku. Tamtejsze cywilizacje mogły nauczyć się jazdy konnej od koczowniczych plemion z Azji. Wkrótce ludzie nauczyli się strzelać z łuku podczas jazdy. Przeciętny koń miał wówczas od 127 do 147 cm wysokości w kłębie. Dzisiejsze konie są jednak wyższe.

W średniowieczu konie były już powszechnym i najważniejszym elementem wojen. Transportowały łupy wojenne oraz brały udział w bitwach. W wielu cywilizacjach, w różnych częściach świata pojawiły się także konne zbroje. Każdy liczący się dwór potrzebował olbrzymiej ilości koni. Na dworze angielskim w 1445 roku w stajni osobistej monarchy utrzymywano 60 koni służących do jazdy wierzchem oraz 186 koni zaprzęgowych. Ponieważ średniowieczne drogi były w fatalnym stanie, ludzie preferowali jazdę w siodle, a nie na powozach. Przeciętnie człowiek konno w średniowieczu mógł przejechać ok. 60 km dziennie. Oczywiście można było podwoić ten dystans, ale oznaczało to wyczerpanie konia.

Od początku udomowienia koni problemem stało się ścieranie końskich kopyt. Rzymianie wymyślili nawet specjalne sandały na kopyta. Wynalazek podków przypisuje się Celtom i Gallom, ale działo się to dopiero w czasie, gdy plemieniem Polan władali przodkowie Mieszka I.

(pw)

XX wiek

Szkoła dla gospodyń

W 1923 roku grupa ziemianek z okolic Torunia w poszukiwaniu ścieżek dalszej kariery odwiedziła szkołę w Kowalewie. Dzięki relacji z tej wizyty możemy dowiedzieć się o ciekawym pomysłe na szkołę, która istniała przez pewien czas.

Szkoła Gospodarcza Izby Rolniczej mieściła się w Kowalewie, w ładnym budynku, w parku. Posiadała także internat. W 1924 roku mieszkało tam 25 dziewcząt, chociaż mógł pomieścić 30. Szkoła nie była darmowa. W związku z tym, że była prowadzona przez izbę rolniczą, opłaty czesnego był dość specyficzne. Wpisowe było ekwiwalentem 100 kg żyta. Miesięczny czynsz wynosił 150 kg żyta. Płacono za kwartał z góry.

Życie uczennic polepszały wygody, m.in. oświetlenie gazowe, obszerne szafy na rzeczy, a nawet pomalowane na biało łóżka. Wszędzie panowała czystość i porządek. Nauka w szkole trwała 10 miesięcy. Obejmowała wykłady teoretyczne i zajęcia praktyczne. Wśród przedmiotów były: religia, historia, geografia, rachun-

ki, rachunkowość gospodarcza, ogrodnictwo, mleczarstwo, przyroda, ogrodnictwo, hodowla i higiena. Praktyczne zajęcia obejmowały szycie, gotowanie, pieczenie, zaprawianie, pranie, prasowanie, porządkowanie i ogrodnictwo. W szkolnej szwalni było dostępnych pięć maszyn do szycia firmy Singer.

Ogrodnictwem zajmowała się p. Szczerbowska. Dziewczęta uprawiały m.in. maliny i warzywa. P. Ostrowska prowadziła zajęcia z hodowli. Ptactwo trzymano w specjalnych ziemnych kurnikach. Hodowano m.in. indyki. Tajniki kulinariów zdradzała uczennicom p. Kostecka. Jej specjalnością były konfitury agrestowe. Szkoła miała własne krowy, a nawet pasiekę. Szefową szkoły była p. Rutkowska.

(pw)

XX wiek

Pożar w zagrodzie i sercach

Pożar w zabudowaniach we wsi Książki w powiecie wąbrzeskim w 1926 roku podsycił polsko-niemieckie antagonizmy.

Po I wojnie światowej podpisano pokój w Wersalu. Dawał on prawo do istnienia Polsce, ale jednocześnie gwarantował prawa mniejszościom zamieszkującym na jej terytorium. W ten sposób postąpiono także wobec Niemców. Zostali oni optantami. Oznaczało to, że mogą mieszkać Polsce, ale dobrowolnie rezygnują z obywatelstwa. Wielu optantów zamieszkiwało powiat wąbrzeski. Wielu było potomkami kolonistów, którzy osiedlali się tu na początku XX wieku. 19 sierpnia 1926 rok doszło na tle optantów do sporu.

Optanci nie byli lubiani i akceptowani przez Polaków. Byli elementem obcym, który nie chciał się integrować. 19

sierpnia 1926 roku w Książkach wybuchł pożar w gospodarstwie optanta Hagnaua. Sąsiedzi szybko rzucili się na ratunek, ale nie zapobiegło to zawaleniu się stodoły i szopy. Jeden z obecnych przy pożarze - Erich Blank miał rozpocząć agitację i krzyczeć, by ludzie nie ratowali mienia, ponieważ Polska i tak wypłaci odszkodowanie. Wieść rozeszła się po wsi i powiecie. Blank miał nieciekawą historię. Został wydany z Polski jako optant, później powrócił i prowadził dalsze awantury. W ten sposób przez wiele lat trwała dyskusja nad wyrzuceniem optantów z Polski. Tylko na Pomorzu było ich 6 tysięcy.

(pw)

Bohater z Orłowa

POSTAĆ ▶ Wacław Ciesielski z Orłowa koło Wąbrzeźna był dziennikarzem, działaczem Stronnictwa Narodowego, żołnierzem wojska polskiego. W czasie II wojny światowej tworzył na Pomorzu struktury konspiracyjne. Niestety został złapany przez Niemców i zginął w obozie koncentracyjnym w Stutthof w 1941 roku



Wacław Ciesielski był dziennikarzem, działaczem Stronnictwa Narodowego oraz członkiem konspiracji w czasie II wojny światowej

Wacław Ciesielski urodził się 6 września 1898 roku w Orłowie koło Płużnicy, w rodzinie rolniczej jako syn Wacława i Heleny z domu Czarnoty-Bojarskiej. Uczęszczał do gimnazjum w Chełmnie. Podczas I wojny światowej w 1917 został wcielony do armii niemieckiej i przez dwa lata walczył na froncie zachodnim. W styczniu 1919 roku wstąpił do odrodzonego Wojska Polskiego. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej jako podoficer. Po demobilizacji w 1921 roku podjął studia prawnicze

i ekonomiczne na Uniwersytecie Poznańskim. Został wówczas członkiem (później pierwszym prezesem) Korporacji Akademickiej „Baltia” i związał się z ruchem narodowym. W latach 1926-1928 pełnił obowiązki kierownika uniwersytetu ludowego w Zagórzcu. Jednocześnie w 1926 został członkiem Obozu Wielkiej Polski, a 2 lata później Stronnictwa Narodowego (SN).

Pod koniec 1928 powrócił na Pomorze, gdzie zajął się pracą dziennikarską. Był redaktorem kolejno: „Gazety Bydgoskiej”,

„Gońca Pomorskiego”, a od połowy lat trzydziestych XX wieku „Słowa Pomorskiego” – głównego organu prasowego endecji w Polsce przedwojennej. W swojej publicystyce był zwolennikiem idei narodowo-katolickich, krytykował ekspansjonizm gospodarczy Żydów i demagogię społeczną komunistów. Zdecydowanie występował także przeciwko sanacji, za co był dwukrotnie aresztowany. W styczniu 1934 roku objął funkcję sekretarza Rady Wojewódzkiej i kierownika Wydziału Młodych SN w Toruniu. Dwa razy był też członkiem Komitetu Głównego SN. Od 16 czerwca do 21 lipca 1934 jako sekretarz wojewódzki SN był przetrzymywany w więzieniu w Toruniu. Wraz z nim osadzony i zwolniony był prezes koła toruńskiego SN major Ludwik Ławniczak, który później po konflikcie na tle finansowym został pobity, po czym złożył mandat radnego w Toruniu.

Po klęsce wrześniowej 1939 roku Wacław Ciesielski został natychmiast aresztowany przez Niemców i osadzony w gmachu toruńskiego Gestapo, a następnie w obozie przejściowym w Forcie VII w Toruniu. Ranny i chory został 18 października 1939 roku niespodziewanie wypuszczony na wolność. Bez zwłoki zaangażował się w działalność konspiracyjną, reaktywując przedwojenne struktury SN w ramach Narodowej Organizacji Bojowej (NOB). Jednocześnie na początku listopada był współzałożycielem

pomorskiej organizacji konspiracyjnej Grunwald, która opierała się na sieci dywersji pozafrontowej w sytuacji oczekiwanej długotrwałej okupacji niemieckiej. Stał na czele jej pionu cywilnego (Wydział Administracji Cywilnej). W grudniu 1939 roku został zaprzysiężony w Poznaniu przez księdza prałata Józefa Prądzyńskiego, męża zaufania Rządu PR, jako członek organizacji Ojczyzna. Został upoważniony do organizowania na obszarze Pomorza aparatu Okręgowej Delegatury Rządu na Kraj. Rozpoczął jego tworzenie, opierając się m.in. na strukturach cywilnych Grunwaldu. Jego zadaniem było także przygotowanie struktur konspiracyjnych, które po pomyślnym zakończeniu wojny mogłyby ponownie objąć polską administrację w województwie pomorskim.

Jednocześnie dowódca Narodowej Organizacji Bojowej, Antoni Wolniewicz (ps. Marian, Znicz, Bałt, Mróz) mianował go komendantem Okręgu Pomorskiego NOB. W tym czasie podporządkował się Związkowi Walki Zbrojnej (ZWZ, przemianowanemu w 1942 roku na Armię Krajową), przyciągając do niego dużą liczbę członków pomorskiego NOB. Pełnił obowiązki szefa pionu organizacyjnego Komendy Okręgu ZWZ. Utrzymywał stałe kontakty z centralą SN („Kwadrat”) w Warszawie oraz księdzem podpułkownikiem Józefem Wryczą, dowódcą Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Po-

morski”. Zajmował się również sprawami wywiadu cywilnego, a w szczególności katalogowaniem zbrodni okupanta niemieckiego oraz organizacją akcji charytatywnych na rzecz rodzin dotkniętych prześladowaniami.

Niestety 18 listopada 1940 roku, na skutek dekonspiracji, został aresztowany przez Niemców i poddany torturom w siedzibie toruńskiego Gestapo. Następnie uwięziono go w niemieckim obozie koncentracyjnym Stutthof, gdzie zginął 2 lutego 1941 roku.

Jego żona Cecylia (1903-1993), ps. Celina i Romana, z domu Pawlikówna była członkinią organizacji Grunwald. Była także łączniczką szefa sztabu Komendy Okręgu ZWZ-AK Pomorze. Po aresztowaniu udało się jej uciec z niemieckiego obozu koncentracyjnego Stutthof. W 1942 roku została odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami.

Brat Wacława, Józef (1904-1942), był żołnierzem ZWZ-AK w Starogardzie Gdańskim, gdzie pracował jako leśniczy w leśnictwie Długie (koło Lubichowa), które było skrynką kontaktową dla działaczy i partyzantów pomorskiego podziemia ZWZ-AK. Został zamordowany w niemieckim obozie koncentracyjnym Stutthof 27 grudnia 1942 roku. W 1992 roku odsłonięto tablicę jego pamięci ufundowaną przez pracowników Nadleśnictwa Lubichowo.

(Szyw),

fot. domena publiczna

XVIII-XX wiek

Olędrzy w Zbójenku

W Zbójenku koło Zbójna od XVIII wieku mieszkali osadnicy olęderscy. To oni założyli tu wspólnotę ewangelicką – kantorat, który podlegał parafii ewangelickiej w Rypinie. Historia tej społeczności zakończyła się w czasie II wojny światowej.

Osadników olęderskich do Zbójenka sprowadzili Zboińscy, właściciele majątku Zbójno. Według opracowań pochodzili z Prus Zachodnich i Lubelszczyzny. Najwcześniejszą znaną wzmianką jest utworzenie w 1730 roku kantoratu (wspólnota ewangelicka). Pierwsza kantorówka była drewniana i posiadała dzwonnice, późniejszy budynek został rozebrany w latach 50. XX wieku, był z cegły.

Prawdopodobnie miała odrębną salę modlitewną i salę klasową.

Do historii wspólnoty ze Zbójenka przeszedł jeden z nauczycieli Paul Ratzlaff, który pełnił posługę kantora przez 35 lat (1824-1858). W 1892 roku władze rosyjskie upaństwowiły szkołę. Przez cały okres międzywojenny działała jako szkoła z niemieckim językiem nauczania. Oprócz Zbójenka, w którym w 1921 roku 2/3 mieszkańców było ewangeli-

kami, mniejszość protestancka w znacznej ilości zamieszkiwała Łukaszewo, Frankowo i Kazimierzewo, gdzie w II połowie XVIII wieku istniał dom modlitwy. Wszyscy podlegali parafii Michałki-Rypin utworzonej już w 1784 roku, a przeniesionej do Rypina w 1863 roku.

Wiele wspomnień o dawnych mieszkańcach Zbójenka zawdzięczamy Panu Hieronimowi Lewandowskiemu, który

od urodzenia mieszkał we wsi. Wywodzi się z jednej z trzech polskich rodzin jakie tuż przed II wojną zamieszkiwały miejscowość. Dzięki jego pamięci znamy nazwiska większości rodzin zamieszkujących Zbójenko przed 1945 roku. Co roku w pierwszy dzień Wielkanocy o szóstej rano zbierała się orkiestra pod przewodnictwem dzwonnika Gogolina. Grano na trąbach i śpiewano psalmy. Pogrzeby choć odbywały się w języku niemieckim, były streszczane przez pastora na polski.

Nie do końca Niemcy i Polacy tworzyli idylliczny obrazek. W latach 1936-1939 działało w Zbójenku koło Partii Młodoniemieckiej (JDP), która potem stała się zapleczem kadrowym dla lokalnych zbrodniarzy hi-

tlerskich działających m.in. w organizacji Selbstschutz. To właśnie członkowie Selbstschutzu ze Zbójenka (3 osoby) aresztowali nauczycieli z okolic Zbójna i umieścili na noc w areszcie urządzonym w szkole ewangelickiej, by potem oddać ich na śmierć w rypińskim Domu Kaźni. Byli także strażnikami obozowymi w obozie przejściowym dla księży mieszcącym się w klasztorze w Oborach. Polskie rodziny zostały na czas okupacji wysiedlone, a w ich gospodarstwach zamieszkali Niemcy z Besarabii. Po wojnie z cegły dawnej szkoły ktoś zbudował sobie dom. Dzwonnice rozebrano, a dzwon zawieszono w kościele katolickim w Rużu.

(Szyw)



INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO



Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości

Domy

Sprzedam dom w zabudowie szeregowej w Wąbrzeźnie. Tel. 506 141 913

Działki

Sprzedam działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem budynku i pozwoleniem na budowę. Tel. 506 141 913

Sprzedam działkę budowlaną 15 a, Gmina Wielgie Tel. 54 289 73 47

Rolnictwo

Maszyny

Sprzedam śrutownik bąk, silnik 5,5 kw Gmina Wielgie Tel. 54 289 73 47

Zwierzęta

Kurczaki, brojlery do uboju 15.10.2022 r. Kowalewo-Pomorskie Tel. 693-110-176

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
87-515 Rogowo
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuz 62
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy
w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarно-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadroże 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
87-500 Rypin
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy
w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam
o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna
na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

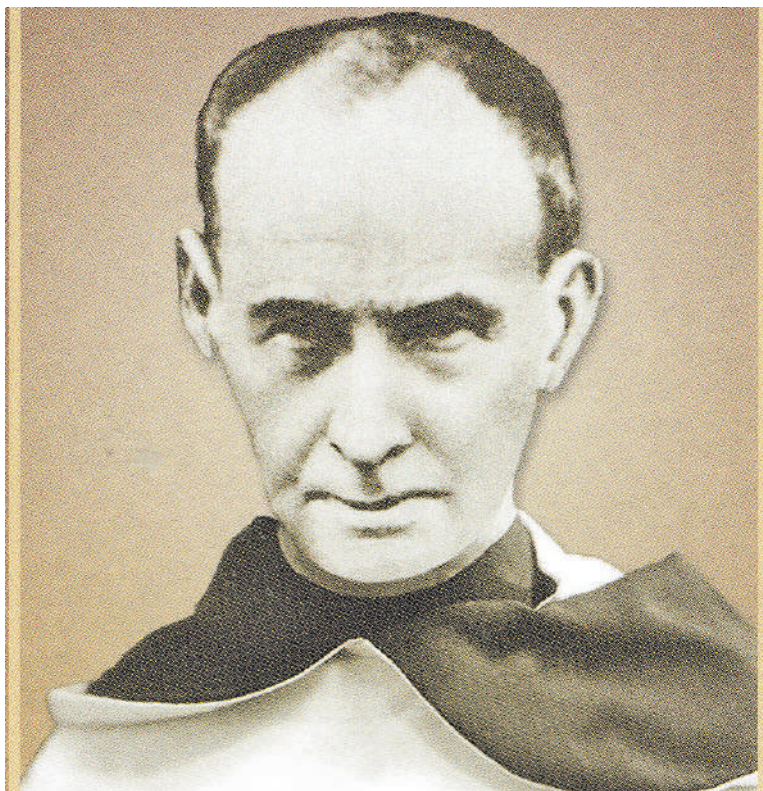
Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Na stulecie śmierci O. Wincentego

REGION ➤ W dniach 1-2 października br. w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Oborach miała miejsce zapowiadana od kilku miesięcy przybywającym z całej Polski pielgrzymom na sobotni Wieczernik Pokoju uroczystość poświęcona O. Wincentemu Józefowi Kruszewskiemu, w 100-lecie jego śmierci



Ten karmelita ściśle związany był z historią i sanktuarium oborskim, które od wielu wieków upodobała sobie na pięknym wzgórzu dobrzyńskiej ziemi Matka Boża Bolesna. Zapisane w dokumentach wypowiedzi mieszkańców okolicznych wiosek składają się w zdaniu o nim: „zmarł w opinii świętości”.

– Przybliżając zasłużoną postać O. Wincentego Kruszewskiego, należy zacząć od daty urodzin, tj. 4 marca 1843 r. i miejsca we wsi Wojty Płońskiej,

parafii prowadzonej przez ojców karmelitów, do których O. Wincenty wstąpił, mając zaledwie 17 lat, gdy rozpoczął nowicjat w Krakowie. W dniu 4 marca 1861 roku, w wieku 18 lat złożył pierwsze śluby w Kłodawie, kilka dni później przeniesiony do Obór śluby wieczyste, ubóstwa i posłuszeństwa. Tutaj przeżywał wybuch powstania styczniowego, udział miejscowego klasztoru z zaprzysiężonym oddziałem powstańców hr. Sumińskiego, właściciela Zbójna. Dramatyczne wątki powstania opisała

w noweli „Obory” Maria Konopnicka – mówi Zenobia Rogowska ze stowarzyszenia Civitas Christiana w Rypinie.

W dniu święta Matki Bożej Różańcowej, mając zaledwie 23 lata, O. Wincenty otrzymał święcenia kapłańskie, a w latach 1868-1879 na warszawskim Lesznie sprawował posługę jako kapelan w przytułku dla kobiet z marginesem. W 1879 roku wrócił do Obór, oddając swoje 43 lata z 61 poświęconych karmelitom.

– Niestudzony opiekun pielgrzymów przybywających współcześnie do sanktuarium w Oborach, egzorcysta Diecezji Płockiej o. Piotr Męczynski, na podstawie zapisanych wypowiedzi nadal wierzy, że „Ojciec Wincenty jest cichym opiekunem i stróżem tego sanktuarium, troskliwym ojcem i wiernym przyjacielem wszystkich chorych, strapionych i ubogich, zniewolonych nałogami i dręczonych przez złego ducha, wspomóżycielem spowiedników i egzorcystów, wzorem dla kapłanów i osób konsekrowanych, potężnym orędownikiem i pełnym współczucia bratem dla wszystkich proszących go o wstawiennictwo u Boga. Dzisiaj przy grobie o. Wincentego, znajdującym się w podziemiach oborskiej świątyni modli się wielu potrzebujących, chorych i strapionych, zrozpaczonych

i skępowanych kajdanami nałogów, zniewolonych przez złego ducha, prosząc go o pomoc i wstawiennictwo u miłosiernego Boga” – kontynuuje szefowa rypińskiego stowarzyszenia.

Wdzięczni ojcu Wincentemu Kruszewskiemu ojcowie karmelici na czele z przeorem O. Piotrem Słomińskim i prezesem Dobrzyńskiego Towarzystwa Naukowego prof. Mirosławem Krajewskim zaprosili wiernych pielgrzymów na uroczystość setnej rocznicy śmierci zmarłego w opinii świętości 6 X 1922 r. w Oborach Ojca Wincentego Józefa Kruszewskiego.

Na program uroczystości złożyło się w sobotę 1 października sympozjum – refektarz klasztoru; powitanie uczestników sesji – przeor O. Piotr Słomiński O. Carm.; sylwetka duchowa Ojca Wincentego J. Kruszewskiego – O. dr Wiesław Strzelecki O. Carm., prowincjał Polskiej Prowincji Ojców Karmelitów; Obory, Zbójno i okolice w latach posługi Ojca Wincentego (1861-1922) – dr Andrzej Grackowski, członek DTN; przerwa kawowa; Samarytanin z Oborskiego Karmelu. Życie i posługa Kościołowi oraz ludziom Ojca Wincentego (1843-1922) – prof. zw. dr hab. Mirosław Krajewski, prezes DTN, Doradca MeIN – Dar rocznicowy dla Klasztoru Discussion.

W niedzielę 2 października

była uroczysta msza św. z odświeżeniem pamiątkowej tablicy – kościół w Oborach; dalej występ poetycko-muzyczny Rypińskiego Bractwa Literackiego przy Katolickim Stowarzyszeniu „Civitas Christiana” zat. „Szczęśliwy, kto Ciebie obrał”; msza święta koncelebrowana pod przewodnictwem prowincjała Prowincji pw. św. Józefa O. dra Wiesława Strzeleckiego O. Carm. z udziałem 14 kapłanów; odświeżenie tablicy epitafijnej w 100-lecie śmierci Ojca Wincentego w nawie pod chórem kościoła oraz złożenie wiązanek kwiatów na grobie Ojca Wincentego w krypcie Kaplicy Pamięci pod kościołem.

– Z okazji tej doniosłej w życiu Karmelu i Kościoła rocznicy Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe wydało specjalną publikację bibliofilską pt. „Samarytanin z oborskiego karmelu”, opatrzoną imprimatur zakonnym, której autorem jest Mirosław Krajewski. Wśród gości biorących udział w uroczystości obecny był poseł na sejm RP Jan Krzysztof Ardanowski, władze samorządowe okolicznych gmin, członkowie Dobrzyńskiego Towarzystwa Naukowego oraz Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” z Rypina i Wąbrzeźna – kończy relację Zenobia Rogowska.

(red), fot. nadesłane

Rypin

Turniej z Basią

W czwartek 6 października uczniowie drugich klas rypińskich szkół podstawowych spotkali się w sali secyjnej urzędu miasta, aby wziąć udział w kilku konkurencjach związanych z Basią, tytułową bohaterką książeczek autorstwa Zofii Staneckiej, ilustrowanych przez Mariannę Oklejak.



Basia to rezolutna 5-latką, która jest amatorką żelków i lubi nosić ubrania w paski. Ma rodzeństwo, z którym czasami się sprzecza, rodziców, którym zadaje mnóstwo pytań, żółwia Kajetana i ukochanego pluszaka – Miśka Zdziśka. Dziewczynka chodzi

do przedszkola, mierzy się też z sytuacjami znanymi większości kilkulatek, takimi jak wizyta u dentysty, alergia, katar, wyjazd z rodzicami czy pojawienie się nowego bratka. Basia czasami się nudzi, a czasami ma tyle pomysłów, że rodzice nie wiedzą, od

czego zacząć sprzątanie.

Turniej odbył się w ramach przedsięwzięcia „Każdy czytać może...” będącego programem promocji czytelnictwa, realizowanym przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

(jd), fot. MPiBP

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO



Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:

tel. 662 061 331

Wydawca:

WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45



Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Seniorze, przyjdź do ZUS!

REGION ▶ Zakład Ubezpieczeń Społecznych wspólnie z Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów kolejny raz organizuje Dzień Seniora



– Przez cały październik we wszystkich oddziałach ZUS odbywają się ciekawe wydarzenia dla osób starszych. Udział w nich jest bezpłatny – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

W regionie placówki ZUS organizowały już m.in. indywidualne konsultacje w zakresie świadczeń emerytalno-rentowych,

które odbyły się **7 października** w godz. 10-12.00 w Dziennym Domu Pobytu „Senior+” w Rypinie oraz **12 października** w godz. 10-12.00 w siedzibie PZERIL w Golubiu-Dobrzyniu. Ponadto seniorzy będą mogli przyjść na Dni otwarte w ZUS w Grudziądzu, Włocławku i Lipnie, i uzyskać informacje na temat świadczeń z ZUS, zasad dorabiania do emerytur i rent, waloryzacji czy bezgotówkowej formy pobierania świadczeń z ZUS. Dni otwarte w ZUS odbędą się:

• **12 i 19 października** w godz. 9-12.00 w Inspektoracie ZUS w Grudziądzu, ul. Wybickiego 39 (parter, pokój nr 2),

• **24 października** w godz. 14.00-17.00 w Inspektoracie ZUS we Włocławku, ul. Płocka 167 (Sala Obsługi Klientów),

DZIEŃ SENIORA
październik 2022
Bezpiecznie, zdrowo, bezgotówkowo

Porady specjalistów, wykłady, spotkania i materiały informacyjne

20 października 2022 r. godzina 9.00-14.00
miejsce: CP Caritas ul. Wyszyńskiego 7/9, Toruń



• **28 października** w godz. 9-11.00 w Inspektoracie ZUS w Lipnie. W tym dniu poradę będą także udzielać pracownicy Urzędu Skarbowego.

Z kolei Oddział ZUS w Toruniu „Dzień Seniora” organizuje 20 października w godz. 9-14.00 w siedzibie Centrum Pielęgnacji Caritas Diecezji Toruńskiej ul. Wyszyńskiego 7/9. W programie przewidziano ciekawe prelekcje,

porady prawne oraz kiermasz rękodzieła. Do dyspozycji będą także stoiska ekspertów m.in. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Narodowego Funduszu Zdrowia, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Urzędu Skarbowego, policji, czy Stowarzyszenia ds. Osób Niepełnosprawnych.

(red), fot. ZUS

Region

Wysyłają miliony listów. Po co?

ZUS rozpoczął wysyłkę decyzji o przyznaniu dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego. Wkrótce list trafi do każdego, kto otrzymał 14 emeryturę.



Każdy uprawniony emeryt i rencista otrzymał już 14 emeryturę. W województwie kujawsko-pomorskim dodatkowe świadczenie trafiło do 405,7 tys. osób na łączną kwotę ponad 498 mln zł. – Już niebawem decyzję o przyznaniu i wysokości czternastki emeryci i renciści znajdą w swojej skrzynce pocztowej. 3 października ZUS rozpoczął wysyłkę ponad

7 mln decyzji – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Dodatkowe świadczenie było przyznawane z urzędu i wypłacane od 25 sierpnia do 20 września wraz z bieżącą emeryturą, rentą czy innym świadczeniem długoterminowym. Od czternastki nie był odprowadzany podatek do-

chodowy, a jedynie składka na ubezpieczenie zdrowotne.

Prawo do czternastki miały osoby, które na 24 sierpnia 2022 roku pobierały jedno z długoterminowych świadczeń, np. emeryturę, rentę albo świadczenie przedemerytalne. Pełną kwotę (1338,44 zł brutto) otrzymali emeryci i renciści, których świadczenie główne nie przekraczało 2900 zł brutto. Pozostali otrzymali dodatkowe świadczenie pomniejszone zgodnie z zasadą złotówka za złotówkę.

Świadczenie nie było przyznawane, jeśli kwota 14 emerytury wyniosłaby mniej niż 50 zł. Oznacza to, że czternastki nie otrzymały osoby, których emerytura czy renta jest wyższa niż 4188,44 zł brutto. Osoby, których świadczenie główne było zawieszane na dzień 24 sierpnia (np. z powodu przekroczenia limitów dorabiania), również nie otrzymały 14 emerytury. Nie otrzymały jej do czasu, aż będą miały wznowioną wcześniej wstrzymaną wypłatę.

(red), fot. ZUS

Region

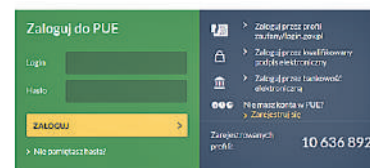
Wszyscy mają PUE. Masz i Ty?

Liczba użytkowników PUE ZUS przekroczyła 10,5 mln. Swoją profil na Platformie Usług Elektronicznych mają zarówno przedsiębiorcy, lekarze, osoby pracujące jak i emeryci czy renciści.



Zarejestrowany PUE ZUS

Logowanie



– Dla wszystkich osób, które są zainteresowane założeniem profilu na PUE ZUS i poznaniem funkcjonalności tej platformy Inspektorat ZUS w Lipnie i Włocławku organizuje specjalny dyżur telefoniczny, a toruński oddział ZUS bezpłatne szkolenie online – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Dyżur telefoniczny odbędzie się **12 października** w godz. 9-11.00 pod nr tel. 54 288 61 58 oraz **14 października** w godz. 12-14.00 pod nr tel. 54 230 73 35. – Nasi eksperci

mogą również odwiedzić siedzibę firmy, urzędu i założyć wszystkim zainteresowanym konto na Platformie Usług Elektronicznych ZUS. Wystarczy skontaktować się z naszym pracownikiem i uzgodnić termin wizyty – podaje ZUS.

Natomiast szkolenie online „Elektronizacja ZUS dla osób prowadzących działalność gospodarczą – zmiany od stycznia 2022 r.” zaplanowano na **12 października**, na godz. 9.00. Zapisy na szkolenie przyjmowane były do 11 października.

(red), fot. ZUS

Zwiedzali Biskupin i okolice

GMINA RYPIN ▶ W piątek 7 października uczniowie klas I-III Szkoły Podstawowej w Zakroczu udali się na wycieczkę do Żnina, Biskupina i Wenecji, która została zorganizowana w ramach przedsięwzięcia MEiN „Poznaj Polskę”



Przygodę rozpoczęły od przejażdżki kolejką wąskotorową na trasie Żnin-Wenecja. Drogę uprzyjemniał dźwięk stukających kół, charakterystyczne dla pociągu kołysanie oraz wspólny

śpiew. Dla wielu uczniów była to pierwsza podróż pociągiem.

W wyjątkowym miejscu, Muzeum Kolei Wąskotorowej w Wenecji dzieci z wielkim zainteresowaniem oglądały zabytkowe

parowozy, zagony pasażerskie, towarowe, zabytkowa poczekalnia, budkę dróżnika ze szlabanem, torowiska z rozjazdami, zwrotnicami, obrotnicę umożliwiającą zmianę kierunku jazdy.



W Biskupinie największe wrażenie na uczniach zrobiła rekonstrukcja osady obronnej z przełomu epok brązu i żelaza, która obejmuje pomost, bramę, kilka odcinków wału, falochron, dwa

rzędy chat i ulicę. Nie zabrakło poczęstunku. Pogoda dopisała, wszyscy pełni wrażeń i zadowoleni powrócili do domów.

(AdWo), fot. nadesłane



Piąta wygrana Lecha Rypin

PIŁKA NOŻNA ▶ Nadal nie uznają kompromisów. Lech Rypin albo przegrywa, albo wygrywa w tym sezonie. Na szczęście w ostatniej kolejce fortuna była po stronie naszego zespołu. Lech pokonał 3:1 Chełmiankę Chełmno



Już na początku meczu zaatakowała Chełmianka, a strzał zawodnika gości przeleciał wysoko nad poprzeczką. W 9. minucie Lech miał okazję na zdobycie gola, ale obrońcy gości zażegnali niebezpieczeństwo. W 30. minucie gracz Chełmianki uderzył bardzo niecelnie. W 39. minucie groźnie zza szesnastki uderzył Kowalski, ale gołkiper obronił jego strzał. Minutę później nikt nie zamknął dobrej akcji Lecha. W 45. minucie po faulu w polu karnym Baranowskiego go-

ście wykorzystali rzut karny i było 0:1. Lech bardzo szybko odpowiedział i po asyście M. Trędewicza Kowalski strzelił zaraz po stracie gola na 1:1. Taki wynik utrzymał się do przerwy.

Kilka minut po wznowieniu gry sędzia odgwiżdżał spalonego po akcji Lecha, gdy piłkę w siatce umieścił Wiśniewski. Szkoda, bo w związku z tym gola nie było. Dwie minuty później gracz gości trafił w słupkę. W 54. minucie bardzo dobra akcja Lecha i strzał Zie-

lińskiego z główki pięknie obronił gołkiper Chełmianki. Pięć minut później M. Trędewicz uderzył prosto w bramkarza. W 62. minucie mieliśmy składną akcję Lecha i po dośrodkowaniu Baranowskiego Zieliński głową strzelił na 2:1!

W 73. minucie aktywny Martyn Trędewicz uderzył obok bramki. Cztery minuty później po strzale głową gracza z Chełmna piłka trafiła w poprzeczkę. W 83. minucie Dormowicz nie wykorzystał stuprocentowej akcji! Obronił jego strzał

bramkarz przyjezdnych. Chwilę potem w 90. minucie jednak się zrehabilitował i po drugiej asyście w tym meczu Baranowskiego Dormowicz strzelił na 3:1.

Kolejny mecz Lech rozegra z Chemikiem w Bydgoszczy. Nasza drużyna w 10 kolejkach przegrała i wygrała po pięć razy, a zatem ma na koncie 15 punktów. Daje to jedenaste miejsce w tabeli. Pewnym pocieszeniem może być fakt, że liga jest wyjątkowo wyrównana. Do liderującej Cuiavii Inowrocław Lechi-

ci tracą tylko 6 punktów.

Lech Rypin - Chełmianka Chełmno 3:1 (1:1)

Gole dla Lecha: Kowalski 45'; Zieliński 62'; Dormowicz 90'

Skład: Ambrochowicz - Oręadowski, Dąbrowski, Żelazny, Baranowski, Zieliński (Łapkiewicz), Moszczyński (Banasiak), Rozpierski (Wiśniewski), M. Trędewicz, Dormowicz (Listkowski), Kowalski (Małkowski).

(ak), fot. archiwum

Piłka nożna

W A-klasie ze zmiennym szczęściem

Skrwa Skrwilno radzi sobie zdecydowanie lepiej niż Grot Kowalki. W ostatniej kolejce ekipa ze Skrwilna pokonała u siebie 3:0 MGKS Lubraniec, podczas gdy Grot uległ na wyjeździe GKS-owi Fabianki 2:8. SKrwa jest siódma w tabeli, Grot dziesiąty.



Swoją wyższość jeśli chodzi o drużyny z powiatu rypińskiego w A-klasie SKrwa pokazała już tydzień wcześniej, wygrywając właśnie w Kowalkach 4:1. W miniony weekend odbyły się spotkania ósmej kolejki. W korespondencyjnym pojedynku naszych przed-

stawicieli lepsza także okazała się SKrwa.

Piłkarze ze Skrwilna podejmowali u siebie MGKS Lubraniec. Po dwóch golach Fałdowskiego i jednym trafieniu Pawelca miejscowi zwyciężyli pewnie 3:0. SKrwa z 14 punktami jest siódma. Do pierwszego miejsca

traci sporo, bo 7 punktów, ale do drugiego już tylko 3. W najbliższej kolejce, w niedzielę o godz. 11.00 SKrwa podejmować będzie GKS Fabianki. Być może pomści Grot...

Piłkarze z Kowalk grali właśnie z tym rywalem na wyjeździe i polegli sromotnie 2:8. Gole dla Gro-

tu strzelili Jadczak i Trędewicz. Co ciekawe do przerwy nie było najgorzej, bo gospodarze prowadzili „tylko” 4:2. Niestety po przerwie sprawili naszym tęgie lanie. Grot przegrał tym samym szósty z dziewięciu meczów. Z 7 punktami Kowalki są na 10. miejscu i wygląda na

to, że Grot będzie uwikłany w walkę o utrzymanie na przedostatnim poziomie rozgrywek.

W najbliższy weekend do Kowalk przyjedzie Orzeł Służewo. To trzecia drużyna tabeli, zatem szykuje się ciężki mecz...

(ak), fot. archiwum